

Prof. Albert Sič
LJUBLJANA
JUGOSLAVIJA
Gradarska ul. 18

NOVICE

za inozemstvo 25. L. Oglasi, za 1 mm
višine in širokosti 1 kolone (65 mm):
za trgovske in obrtne oglase 50 stol.,
za osmrtnice, zahvale, poslana, va-
bila L. 120, oglase denarnih za-
vodov L. 2.— Mali oglasi: 30 stol.
za besedo, najmanj L. 3.—

Panevropsko gibanje

V nemškem porazu v svetovni vojni je slavil zmago duh francoškega politika Clemenceau-a. Ta je pozdravil zastopnike nemškega naroda pri dohodu v Versailles, z besedami: «Končno je prišel dan plačila!» V teh besedah je jasno izražen tisti nepomirljivi duh, ki je zavladal po končani vojni v vsej Evropi. «Nič prizanašanja, nič odpuščanja, le plačilo, kazen», to je bilo geslo, ki je povsod odmevalo. Pod tem geslom je bila v resnici sklenjena versailleska mirovna pogodba. Ta je razdelila svet v zmagovalce in premagance. S tem je ustvarila strupeno vzdušje, v katerem ni bilo mirnega sožitja, ki je prvi pogoj gospodarskega razmaha; in tega Evropa tako potrebuje.

In res so se kmalu vzdignili glasovi, ki so zahtevali spremembo versailleske pogodbe. Ta klic je prišel v Ameriki in je zadobival vedno več pomena, dokler ni sledil lanskega leta raznim več ali manj ponesrečenim poizkusom Locarno. Tu so vsi glavni udeleženci pristali v načelu na spremembo versailleske mirovne pogodbe. Locarnskemu paktu je letos sledil vstop Nemčije v Društvo narodov.

Locarnski pakt in njemu sledeči vstop Nemčije v Društvo narodov je uspeh dela evropskih diplomatov, je uspeh visoke mednarodne politike. Ne da pa se zanikati, da pri tem ni nič sodelovalo evropsko javno mnenje. Nasprotno, večina evropskega javnega mnenja je sprevidela, da ne bo v Evropi miru, dokler ne odpadejo vse zapreke, rekli bi, ograje med narodi, dokler se ne zavedò, da je miren, vsestranski sporazum koristen predvsem Evropi sami. Z namenom, da bi to spoznanje čim preje prodrlo, so se ustanovile različne organizacije. Kakor vse kaže, postaja ena najznamenitejših med njimi t. zv. panevropska organizacija. Ta ima v teh dneh na Dunaju svoj prvi kongres, kar daje časopisju vsega sveta povod, da se peča s panevropsko mislijo.

Početnik panevropskega gibanja je dr. Condanhove-Kalergi. Ta je izdal leta 1923. knjigo «Pan-Evropa», kjer oznanja svoje misli. Že samo ime nas spomni na panameriško (vseameriško) gibanje. Leta 1823. je namreč izdal predsednik Združenih držav ameriških Monroe proglas. V njem oznanjeno načelo se po njem imenuje Monroejeva doktrina. Njena vsebina se navadno izraža z geslom «Amerika Amerikancem!» To načelo odklanja vsako vmešavanje drugih kontinentov v ameriške zadeve. Na tej podlagi je nastalo panameriško gibanje, ki ni naperjeno samo proti zunanjemu vmešavanju, temveč stremi tudi po čim tesnejšem zbliznanju vseh ameriških držav.

In res je misel Condanhove-Kalergi-ja raztegniti Monroejevo doktrino na Evropo. Geslo Evropejcev naj bi namreč bilo: «Evropa Evropejcem!» Gglejmo si, kako si on predstavlja organizacijo vsega sveta, posebej, kakšna je njegova Evropa.

Glavno načelo svetovne organizacije je pri Condanhove-Kalergiju razdelitev po kontinentih. Na

mesto malih nacionalnih držav naj stopijo velike državne zveze, kakor so deloma že izvedene. On predlaga pet takih zvez: Panevropo, Panameriko, Vzhodno Azijo, Rusko zvezno državo in Britanski imperij. Kakor vidimo, izločuje on iz Evrope Anglijo in Rusijo, kateri smo mi navajeni šteti k Evropi. To pa stori on radi tega, ker sta se obe ti državi razprostrli čez več kontinentov, tako da njuni interesi niso samo evropski. Pomislimo samo na britanske dominijone in ruske zvezne republike. Rusijo pa loči od ostalega sveta še upravni sistem: ona je boljševiška država, dočim so druge države v Evropi demokratične. Condanhove-Kalergi torej Anglije in Rusije ne priteguje v Panevropo.

Pod Panevropo si predstavlja on zvezo 25 obstoječih evropskih držav, vsehvi teritorije, kakršni so republika San Marino in mesto Gdansko. Predstavništvo te zveze naj bi bilo zastopstvo vseh Evropejcev, kamor bi poslal en milijon prebivalcev po enega zastopnika. Štel bi torej ta parlament 300 poslancev, ker je cenjeno sedaj prebivalstvo Evrope brez Anglije in Rusije na 300 milijonov ljudi. Ta parlament naj bi samostojno razpravljaval o zadevah, tikajočih se evropskega kontinenta. S tem bi bilo onemogočeno vsako vmešavanje izvenevropskih držav v popolnoma notranje, samoevropske zadeve. Sedanja uredba Družbe narodov pa daje še tako majhnim državam, kakor sta naprimer Abesinija in Liberija, da velikih sploh ne omenjamo, pravico, da soodločujeta o evropski usodi. Nasprotno pa bi se izognila Evropa na ta način tudi vsaki vojni, v katero bi se zapletla Anglija v svojih kolonijah ali pa Rusija na daljnem Vzhodu. Evropa bi svoje stvari sama urejala, bi ne dovoljevala, da se drugi vmešavajo, in se ne bi tudi sama vmešavala v zadeve drugih kontinentov. S tem bi prenehalo biti to, kar je do sedaj za svetovni mir sod smodnika, ki vsak čas lahko eksplodira.

Zgoraj smo omenili možnost, da še tako majhne izvenevropske države soodločajo o usodi Evrope. To ni samo ponižujoče za Evropo, ampak tudi skrajno nevarno za svetovni mir. Na tak način namreč postaja Evropa kontinent, kjer se križajo interesi in politika vsega sveta. Če torej panevropsko gibanje obsoja uredbo Družbe narodov, ki to omogoča, in se skuša temu izogniti, s tem še ne nasprotuje ideji Družbe narodov, ki predstavlja danes misel združenega človeštva. Panevropsko gibanje hoče Družbo narodov samo spopolniti in jo narediti za svet vseh zveznih držav, ki bi razpravljale samo o stvareh, ki se tičejo vsega sveta.

Evropa, organizirana po zamisli Condanhove-Kalergija, bi bila torej na zunaj ena sama država, kakor so to danes Združene države ameriške napram ostalemu svetu ali Švica napram drugim evropskim državam. S tem torej še ni rečeno, da bi s Panevropo prenehale obstojati današnje evropske države. One bi zgubile samo ta pamen, katerega imajo dandanes. Postale bi samo upravne enote, kakor so to dandanes province v Italiji. Pri tem pa bi jim nihče ne kratil notranje svobode: urejale bi se same, kakor se dosedaj.

S tem pa da poudarjamo spremembo države v upravno enoto,

prihajamo do pomena panevropskega gibanja za slovansko manjšino v Italiji. Če bodo zgubile meje oni pomen, ki ga imajo danes, s tem da bodo prenehale biti simbol ločitve narodov, si bodo stopili narodi eden drugemu veliko bližje. Meje ne bodo več predmet ljubosumnega varovanja narodov. S tem pa bo odpadel vzrok za vsake vrste šovinizma. To pa bo velik korak do razumevanja večinskih narodov za zahteve manjšin, do sporazuma vseh narodov Evrope. Sporazum vseh narodov Evrope, to je smoter panevropskega gibanja, to je imel Condanhove-Kalergi pred očmi, ko si je postavil geslo: Človečnost in razum!

Slovesnost v Assisi

V nedeljo in ponedeljek so se vršile ob priliki sedemstoletnice smrti svetega Frančiška Asiškega velike slavnosti v majhnem mestecu Assisi.

Iz vse Italije in iz vsega sveta so priromali verniki, da se poklonijo veličini asiškega ubožca. Velikemu vzoru duha in uboštva na čast, se je vršila v ponedeljek svečana pontifikalna maša, ki jo je daroval papeški nuncij Merry del Val, popoldan pa so se pod vodstvom istega cerkvenega dostojanstvenika svečanosti nadaljevale. Pa tudi država, ki je bila s propastjo papežev države prekinila vse stike s papeškim dvorom, se je ob tej priliki znova pokazala jako prijateljsko katoliški cerkvi.

Poseben vlak s petimi lokomotivami je stavila italijanska vlada na razpolago papeževemu poslancu in njegovemu spremstvu, ki je prvič v Italiji — izven papeževih posestev — nastopilo v svojih uniformah, prvič po razpadu papežev

države. In 27 topovskih strelcev je naznanjalo prihod kardinala Merry del Val v Assisi.

Strašna je bila doba, v kateri je živel Asiški «ubožec». Svet se je pogrezal v greh in propast in pogubljenje. Surova sila je vladala nad nemočjo, siromak je bil brez pravice, brez svobode, preganjan in trpinčen od vsega in vseh. In prišel je veliki ubožec; v srcih onih pa, ki so mu sledili, ki so zapuili njegovi besedi in ki so prisiljeni trpeli kot je trpel prstovoljno on sam, se je utrnul svetel pramen upanja in pričakovanja. Širil se je krog okrog velikega duha, večalo se je število «bratov», ki so mu sledili na potu do človeške popolnosti, preko trpljenja in samozatajevanja do nadzemeljske sreče.

Te svoje brate je sv. Frančišek zbral in jim dal skupna pravila, skupno temeljno misel, ustanovil je frančiškanski red. In glavna, temeljna misel njegovih bratov je: siromaštvo, ponižnost, čistost, njih temeljni namen pa, da z naukom in vzgledom prepričajo svet, da je njegova edina rešitev v Bogu. Ta red živi še danes in v njem živi beseda asiškega svetca.

Lahko bi dejali, da živimo dandanes v isti dobi greha in propalosti. In s čim si je pridobil sveti Frančišek čaščenja pri ljudeh in usmiljenja pri Bogu? Z dobro, verno voljo in z dobrimi deli. Zanj je imelo veliko večjo vrednost dobro delo, nego še tako dobra in medena beseda.

Človeška sreča, pa naj si je to samo zemeljska sreča, je prvo in zadnje hotenje vsega človeštva. Nobene konference, nobena stranaka, nobeni sestanki in kongresi je ne bodo dali, ako je ne bo dalo dobro delo — ki ga je toliko cenil sv. Frančišek Asiški.

Novice iz vsega sveta

ŠEST DNI ŽIVI ZASUTI.

Šest dni so bili zakopani rudarji v nekem rudniku Severoameriških združenih držav. Vsled usedanja zemlje se je izhod iz rudnika zaprl in tako odrezal od zunanjega sveta 43 rudarjev. Že po treh dneh je rešilna ekspedicija potom znamenaj s trkanjem dognala, da zasuti rudarji še žive. Vendar so jih rešili šele po nadaljnjih treh dneh in jih popolnoma izmučene prinesli na svetlo. Rešeni rudarji so izjavili, da se imajo zahvaliti za svoje življenje vztrajnosti in predanosti svojega vodje po imenu Tom Trewartha, ki je umel zaposlovati jih tekom vseh šest dni. Vkljub stedenju, jim je živež v globini kmalu pošel in hranili so se samo s čajem, ki so ga kuhali iz brezovega lubja. Značilno za razpoloženje, ki je vladalo, je, da so rešitelji prišli do zasutih rudarjev v trenutku, ko so poslednji kvartali.

ZANIMIV POGREB.

«Amerikanski Slovenec» poroča iz Detroita, da je oni dan po državni cesti prišel mrtvaški sprevod kot pač treba, počasi in dostojno v avtomobilih, kot je v Ameriki navada. Črno oblečeni pogrebniki so jokali in vzdihovali za pokojnim, da se je človeku krčilo srce.

Slučajno je prišel mimo policijski poročnik in se je resno — najbrže silno ganjen v svoji globoki policijski duši — ozrl na pogrebece.

Naenkrat ni bilo ne voznikov ne pogrebecev, pač pa so ostali avtomobili in v vsakem je bila krsta, polna onega v Ameriki tako priporočanega — piva.

Prepovedan sad — najslajše diši.

BAKTERIJE NA BANKOVCIH.

Da je papirnati denar najhujši bakterijonosec, je že dolgo znano in v podrobnostih dokazano. S tem, da se je obtok bankovcev tako silno pomnožil, se je pomnožila tudi nevarnost razširjenja bacilov. V Italiji se je pred kratkim vršila tozadevna strokovna preiskava, pri kateri so dognali, da se je na enem samem nekdanjem dvoinskem bankovcu nahajalo povprečno 100 milijonov bacilov. V nekaterih slučajih pa se je to število zvišalo na 150 milijonov. Razen navadnih in nenevarnih bacilov so našli tudi raz-

lične povzročitelje bolezni, posebno takih, ki povzročajo gnोजenje.

Absolutno sigurnega sredstva proti temu pač ni, zato je vsakomur, ki ima mnogo opraviti s papirnatim denarjem, priporočati, da si pridno izpira roke. Najgrša je pač ona razvada, ki je lastna nekaterim, da oslinjajo prste pri šteju denarja. Ta nepredvidnost se je že mnogokrat kruto maščevala.

DEKLICA, KI SPI NEPRETRGOMA ŽE 12 MESECEV.

To je menda tudi prav masna časopisna gos, pa ne ameriška, da si imajo tisti strašni Amerikanci menda patent na «gosi». Tam nekje na Angleškem živi dekle, ki ji je 17 let in spi že od 2. oktobra 1925., ni ničesar jela ne pila, pa še živi. Tako pravijo zdravniki in angleški časopisi.

60 UR IGRAL NA KLAVIR.

Je sicer lep rekord, ki ga je dosegel — seveda zopet v Ameriki neki Beart, toda kaj, ko so morali tega ubožega človeka pitati. Pa da bi ga vsaj z jelom in pilom. Menda tega v svoji navdušenosti ni maral, ampak cigarete je kadil kar celih 60 ur.

KAKO SE JE DOGRADIL NOVO MESTO MIAMI.

Kot so pred kratkim poročale «Novice», je zadela ameriški polotok Florido strašna vremenska nesreča, ki je uničila med drugim tudi celo mesto Miami. Že sedaj so se v Ameriki izdelali načrti, kako naj bi se mesto Miami na novo zgradilo. Ugotovilo se je, da so visoke nebottične stavbe iz železa in betona mnogo bolj kljubovale silnemu viharju, nego nizko zidane vile in hiše. To se bo sedaj upoštevalo.

Miami, «raj ameriških bogatašev» pa bo sedaj izgubil svoj priimek, ker nameravajo zgraditi mesto velikega kopaljšča in letovišča, kot je bilo mesto doslej, trgovsko mesto; to pa radi tega, ker je Miami v zadnjih letih zaznamoval veliko trgovsko koncentracijo in bo v bodočnosti postal važno trgovsko središče.

TEDENSKI PREGLED

Italija.

Z zblizanjem Francije in Nemčije so dane možnosti novega evropskega položaja. Tega se zavedata predvsem Anglija in Italija. Zato je angleško časopisje izrazilo svojo naklonjenost glede pripustitve Italije k samoupravi tangerske cone, kot jo je predlagala Španija. V tem trenutku iščeta obe velesili, Italija in Angleška, tesnejših stikov. In kot se je vršil v Thoiryju sestanek med Francijo in Nemčijo, tako se je vršil v Livornu sestanek med Chamberlainom in Mussolinijem. Eni listi pravijo, da kot protiutež, drugi pa kot hotenje vzporedno thoiryskem sestanku.

Chamberlain je prispel v obmorsko mesto Livorno z jahto «Dolphine», Mussolini pa z železnico. Razgovori so se vršili deloma na angleški ladji «Dolphine», deloma na italijanski ladji «Giuliana». Francoski listi poročajo, da se je na tem sestanku razpravljalo o naslednjih vprašanjih: Udeležba Italije pri upravi mesta Tanger; vprašanje angleško-italijanske pogodbe o gospodarski izrabi Abesinije. Nadalje je Angleška izjavila, da bo še v naprej sovražna sovjetski politiki, dočim vzdržuje Italija diplomatske vezi z Rusijo. Chamberlain je v pogovoru zagotovil Mussoliniju, da nihče ne misli odrekati vpliva Italije pri uravnoteženju evropskega položaja in da je združitev Avstrije z Nemčijo nemogoča.

Inozemski listi, zlasti francoski, so posvetili veliko pažnjo sestanku Mussolinija s Chamberlainom. Saj je pa tudi jasno. Kajti kakor je Italija zainteresirana na Sredozemskem morju in hoče dobiti v njem svoje pravice, ravno tako je velike važnosti to morje za Francijo. Povdariti je treba, da sta imeli doslej v Sredozemskem morju glavno besedo Francija in Anglija. In Franciji ni vseeno, s kakšnimi zahtevami pride v tem oziru Italija na dan ter hoče imeti v tem razpravljanju tudi svojo besedo.

V notranji politiki tvori važen predmet razpravljanja italijanskih listov seja ministrskega sveta in njeni sklepi. Hočemo samo navesti predvsem dve važni točki dnevnega reda min. seje. Ena je preureditev pokrajinskih uprav, druga odobritev načrta pravosodnega ministra o uvedbi smrtne kazni. Na seji se je reklo, da je treba urediti pokrajinsko upravo, upoštevajoč občinske uprave, da se tako stvari soglasje in uravnoteženost v obeh upravah. Od slej bo upravljala pokrajino komisija, ki jo bo imenovala vlada in kateri ob strani bo svet. V tem svetu pa bodo imeli večino zastopniki sindikalnih organizacij, priznanih po zakonu.

Pravosodni minister je predložil načrt o uvedbi smrtne kazni za gotove zločine. Po tem načrtu bo ustanovljeno posebno sodišče kot oddelek državnega kasacijskega sodišča in ki bo veljalo za veliki kazenski sodni dvor. Smrtna kazen je določena za atentate na kralja, njegovega namestnika (regenta), kraljico, prestolonaslednika in ministrskega predsednika. Ministrski svet je načrt odobril. Ker pa hoče Mussolini, da bi se o načrtu v poslanski zbornici in senatu temeljito razpravljalo, ne bo prišel načrt na izredno zasedanje posl. zbornice in senata, temveč na redno.

Mussolini je imel v Perugiji na univerzi za tujce predavanje, v katerem je podal zgodovino Italije in njenega udejstvovanja na Sredozemskem morju. Rekel je, da je zgodovina priča, čigavo je bilo Sredozemsko morje v preteklosti. In kot je bilo nekoč italsko, tako ima Italija še dandanes pravice do njega, vsaj v oni meri kot jih imajo druge države. Razumljivo je, da bo ta govor imel svoj odmev v časopisih drugih držav, predvsem v Franciji.

Jugoslavija.

Jugoslavija, zlasti pa Beograd, se je pripravljala za sprejem čehoslovaških parlamentarcev. Politično življenje se je umaknilo tem pripravam. Jugoslovenska skupščina je izvolila poseben odbor, ki naj bi skrbel za čim častnejši in lepši sprejem gostov dragega bratskega naroda. V Subotici so pričakovali čehoslovaške parlamentarce poleg jugoslovenske-

ga parlamentarnega odbora zastopniki civilnih in državnih oblastev. Častno spremstvo do Beograda je tvorila jugoslovenska letalska eskadrilja.

V ponedeljek se je vršila svečana seja jugoslovenske skupščine, na kateri so govorniki obeh narodov pozdravljali in naglaševali bratsko skupnost, ljubezen in prijateljstvo. Popoldan istega dne se je seja nadaljevala. Sprejela se je resolucija, ki istotako povdarja skupnost v kulturnih in gospodarskih vprašanjih Jugoslavije in Češke. Obe državi, naj bi se v gospodarskem oziru skupno razvijali, v kulturnem pa naslanjali druga na drugo. V torek so položili temeljni kamen Češkega doma, ki bo združeval pod svojo streho vsa češka kulturna društva, ki se neanajajo v Beogradu, in češko šolo. Češki gosti si bodo ogledali vsa važnejša in večja jugoslovenska mesta in bodo prišli tudi v Ljubljano.

Zunanji minister Ninčić, ki se nahaja v Parizu, se je razgovarjal z merodajnimi činitelji, da skleneta Jugoslavija in Francija pogodbo na lik oni, ki jo je Francija sklenila z Belgijo, Romunijo, Čehoslovaško in Poljsko.

Neki vpliven francoski list pravi, da bo Jugoslavija z novo pogodbo, ki jo bo sklenila s Francijo, podala noven dokaz svoje miroljubnosti; poleg tega bosta obe državi dokazali, da hočeta prispevati k ohranitvi in k spoštovanju pogodb, na podlagi katerih sta dosegli narodno ujedinjenje.

V notranjem političnem življenju Jugoslavije je prišlo do pomembnega dogodka. Muslimanski in demokratski klub narodnih poslancev sta izdala skupen proglas, v katerem izjavljata, da se medsebojno strinjata v dosedanem političnem delovanju posamezne skupine. Ugotovljajo skupen političen, gospodarski in socialni program, sta stvorili obe stranki demokratsko zajednico, ki o njej upajo, da bo združila vse demokratske sile Jugoslavije.

Francija.

Po odhodu iz Italije je angleški minister Chamberlain prišel v Pariz, kjer ga je že čakal francoski zunanji minister Briand. V palači francoskega zunanjega ministrstva sta se državnik sestal. Gotovo sta se pogovarjala o položaju, ki je nastal radi zblizanja Francije in Nemčije, nadalje o splošnem evropskem političnem položaju in najbrže sta se v razgovoru dotaknila vprašanja Sredozemskega morja, v katerem hoče zadnje čase tudi Italija svoj delež, ki ji pripada kot državi, katero to morje obdaja od treh strani.

Kot prvi sad thoiryskih dogovorov je treba treba smatrati železni kartel, ki so ga sklenili Francija, Belgija, Nemčija in Luksemburška. Po pogodbi železnega kartela je določeno, koliko železne rude naj dobi vsaka izmed naštetih držav v skladu z njenimi industrijskimi zahtevami. Nemški železni industriji je bil z izgubo Alzacije in Lotaringije zadan težak udarec. Njena izvozna trgovina železnih izdelkov je padala in s tem se je večala brezposelnost. Ko se je torej Nemčiji zagotovila železna ruda, ki bo odgovarjala njenim industrijskim potrebam, je brez drugega gotovo, da je podana podlaga za pravo spravo med Nemčijo in Francijo.

Angleška

Angleška preživlja hudo gospodarsko krizo. Veliki štrajk angleških rudarjev se bliža svojemu koncu. Dan na dan se vračajo rudarji na delo. Vlada, ki je posredovala med lastniki rudnikov in rudarji, ni dosegla nobenega uspeha. Lastnikov ni uklonila. Moč delavcev je pa zlomljena in prisiljeni se vračajo na delo.

Posledice tega štrajka so nedogledne; kajti predno se bo Angleška opomogla te krize, bo preteklo mnogo časa.

Grška.

V Grški ne more priti do pomirjenja in urejenih razmer. Politične strasti so preveč razvite, da bi se voditelji strank mogli in hoteli zjediniti in se pobotati v prospeh države. Ministrski predsednik Kondilis je podal ostavko, ki je pa predsednik republike ni hotel sprejeti. Kondilis

je torej ostal na svojem mestu. Iz vlade sta izstopila le dva ministra, ki se nameravata udeležiti volilnega boja. Volitve se ne bodo vršile 20. oktobra kot je bilo prvotno določeno, marveč Šele 7. novembra.

Kondilis je škical k sebi voditelje političnih skupin, da bi se pred volitvami sporazumeli. Toda voditelji na sporazum niso hoteli pristati.

Ruska.

Stara je že opozicija v vrstah sovjetskih vplivnih mož. Vendar pa je zadnje čase stopila z novo močjo v ospredje. Načelujeta ji Trocki in Zinovjev, ki sta te dni z ostrimi besedami žigosala postopanje in ravnanje vladajoče večine. Opozicija in večina prirejata delavske shode, na katerih se sprejemajo resolucije, ki obsojajo bodisi vladajoče, bodisi opozicijonalce.

Prijateljske pogodbe se množe. Najboljši znak širjenja mirovnega duha in stremljenja. Litavska je sklenila za dobo petih let prijateljsko pogodbo z Rusijo. Da bi se ne smatralo pogodbe kot naperjeno proti Družbi narodov in da bi se ne tolmačilo kot neko nezaupanje proti nji, je Litavska izjavila, da bo v posebni moti pojasnila: da pogodba ni naperjena proti Družbi narodov, še manj proti kakšni državi in da misli Litavska izpolnjevati vse obveznosti, ki jih je sprejela, ko je vstopila v Družbo narodov. Poleg prijateljske pogodbe bosta sklenila Rusija in Litavska še trgovinsko pogodbo.

Francija in Nemčija.

Nemško zunanje ministrstvo se bo sestalo, da pretehta poročilo o pogajanjih med francoskim in nemškim ministrom v Thoiryju.

Važen bo vsekakor ta sestanek, ker bodo odločevali o tem, ali se naj pogovori med Francijo in Nemčijo nadaljujejo. Odločitev bo v veliki meri odvisna od mednarodnega političnega položaja in nič manj od iskrenosti diplomatov, ko govorijo o toli potrebnem mirovnem duhu. Znani in vplivni francoski publicist Lauerwein se zavzema za prijateljske vezi z Nemčijo in jo utemeljuje s tem, da pravi: Francosko-angleška zveza se ni izkazala. Nemčija se je po svetovni vojni hitro opomogla in treba je računati na njeno moč. Neprijateljska politika napram Nemčiji iz teh razlogov ni več možna.

Pan-evropski kongres.

Kakor omenjamo tudi v uvodnem članku, se vrši te dni na Dunaju prvi pan-evropski kongres. Najodličnejši državnik Evrope se zavzemajo za pan-evropsko idejo in poslali so kongresu svoje pozdrave.

Važno je predvsem poročilo dr. Mittelmanna, ki je na kongresu stavil predlog, naj se osnuje poseben odsek za narodne manjšine. Njegova naloga bi bila pečati se s vprašanji narodnih manjšin in tako ustvariti predpogoje za pravično rešitev manjšinskega narodnega vprašanja. Pan-evropska ideja ne more imeti nobenega zadovoljivega uspeha brez rešitve vprašanja narodnih manjšin.

DNEVNE NOVICE

SLIKE «NOVIC»

v tej številki niso popolne, ker so morale slike iz naših krajev vsled nepredvidenih zaprek odpasti. Sledile bodo prihodnjč.

NA POMOČ POPLAVJENCEM!

Nesreča, ki je prejšnji teden zadelo velik del našega naroda, je bila tako nepričakovana in uničujoča, da je naša prva dolžnost, da pomagamo bližnjiku, da pomagamo narodu.

Nekateri kraji so bili popolnoma opustošeni, uničena številna gospodarstva. Velika je ta nesreča za narod, dvakrat tako velika je, kajti bliža se zima, mraz, sneg, zameti — in ljudje so brez peči, brez drv, brez strehe.

Zaradi vsega tega, kar se je dogodilo in kar se utegne dogoditi kot naravna posledica prvega, zaradi nesreče in trpljenja torej, je pomoč, takojšnja in izdatna pomoč, naša skupna in za ta trenotek glavna dolžnost.

Kot smo zvedeli, je prevzelo plemenito nalogo organizirati akcijo za pomoč najbolj prizadetim družinam «Žensko dobrodelno združenje».

Prepričani smo, da bo pristojno oblastvo brez vsakih formalnosti izdalo tozadevno dovoljenje. Začasno sprejema v to svrhu omenjene darove tudi upravništvo «Edinosti» v Trstu in Gorici.

Pevsko in Glasbeno društvo v Gorici

vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v društvenih prostorih v petek, 22. okt. t. l. ob 8. uri in pol zvečer s sledečim dnevnim redom: 1) čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2) poročilo odbora; 3) poročilo pregledovalcev; 4) odobritev računa in proračuna; 5) volitev predsednika in 7 odbornikov ter 2 preglednikov; 6) pristop k Zvezi prosvetnih društev; 7) slučajnosti. — Odbor.

G. Kemperle, odgovorni urednik «Gor. Straže», ponovno oproščen.

Dne 2. t. m. se je vršila pred tržaškimi prizivnim sodiščem razprava proti g. Poldetu Kemperlu, odgovornemu uredniku «Goriške Straže», radi nekega članka, ki je izšel pred par meseci v imenovanem listu. Že goriško sodišče je razglasilo oprostilno razsodbo, to-

da državni pravdnik je vložil priziv in vršila se je ponovna razprava.

G. Kemperle je bil zopet oproščen, kajti inkriminirani članek ni vseboval nič, kar bi bilo kaznjivo. Državni pravdnik je v svojem požurnem govoru pobijal goriškega drž. pravdnika, češ da pozivanje dece k ljubezni do materinega jezika ni zločin. Noben državni zakon ga ne predvideva in zato se tudi ne more nobenega tožiti v tem oziru.

80-letnica Don Bulića.

4. oktobra je Don Franjo Bulić, častni ravnatelj splitskega muzeja in po vsem svetu znani učejak, slavil svoj 80-ti rojstni dan. Od vseh krajev sveta je prejel brojavnne čestitke.

«Naš glas».

Izšla je 5.-7. številka omladinskega glasila «Naš glas». Članki so nam priča resnosti naše najmlajše generacije, njenega hotenja in zdrave moči. Iz vseh odseva zavest dolžnosti in volja. Dal Bog, da bi mladina upoštevala glasove teh svojih najboljših! List toplo priporočamo našim ljudem, da se seznanijo z delom mladine.

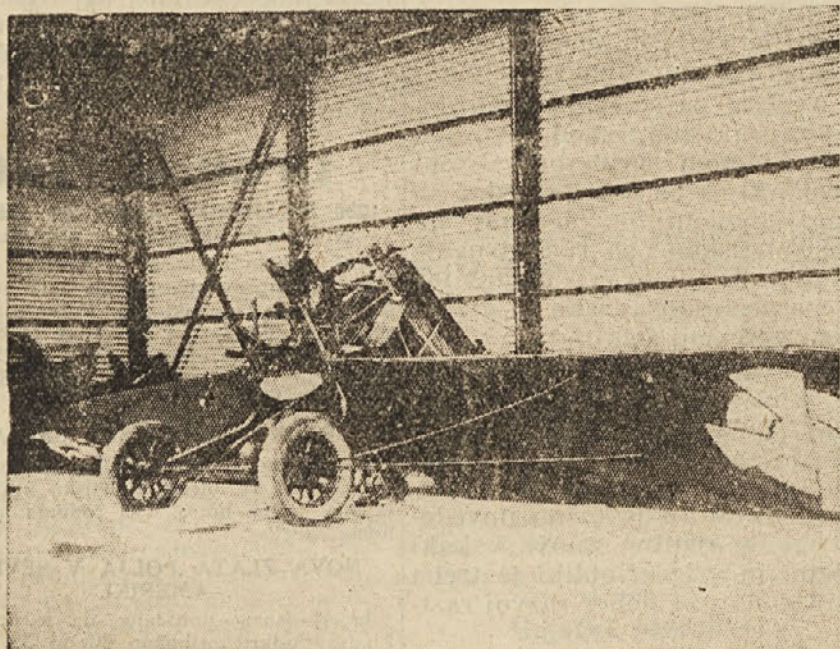
Vsebina zadnjih treh števil je: Karlo Kocjančič: Uvodnik; I. Mihovilović: «Mi!»; D. P.: Prva smerica za delo med ljudstvom; B. Dobravski: Praktične smernice za delo med ljudstvom; Ž. Ž.: Poročilo o IV. kongresu srednješolcev; Ivan Slak: Prispevek k zgodovini bivše Zveze slov. učiteljskih društev; K. K.: V nekaj vrsticah; H. T. Škerl: «Il caso Smareglia»; Thea Černigojeva: Ruska nova umetnost; Drag. Š. Vinkov: Naš pesnik; Branko Perović: Požari v vrtozima; Iv. Mihovilović: Beskučnikove pesme; K. Kocjančič: Iz zbirke «Večna plamenica»; Igor: Moje potovanje po Južni Nemčiji; Vestnik.

DAROVI.

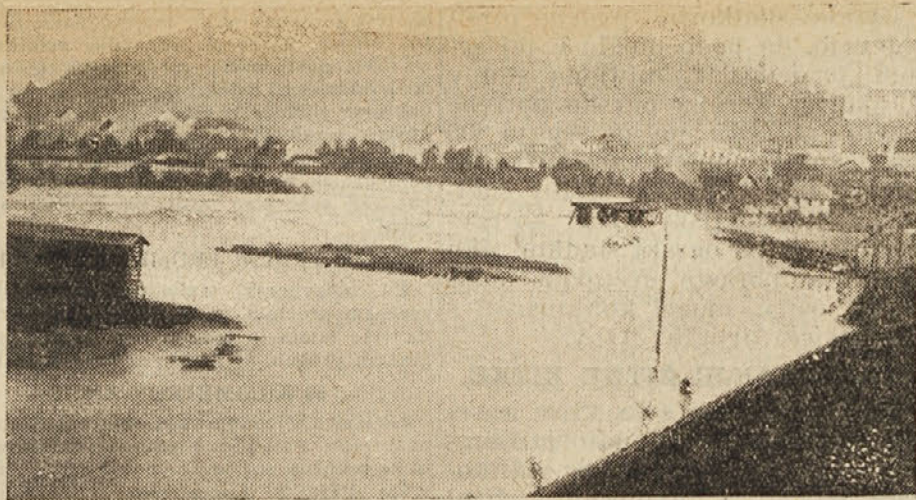
Vesela družba v Saležu pri Janku Grilancu je nabrala v priliki krsta za «Šolsko društvo» skupnih L 36.— in sicer: Lenard Grilanc 10.—, Karol Stubelj in Emil Štoka po L 5.—, Josip Milič L 4.—, Ivan Stofa L 3, Ivan Stofa, Josip Grilanc in Janko Grilanc po L 2.— ter Fany Milič, Pavla Grilanc in Marica Grilanc po L 1.— «Šolsko društvo» se vsem darovateljem za sprejete darove iskreno zahvaljuje.

Miami, raj ameriških bogatašev, pred strahovitim viharjem, ki je novo mesto popolnoma podrl.

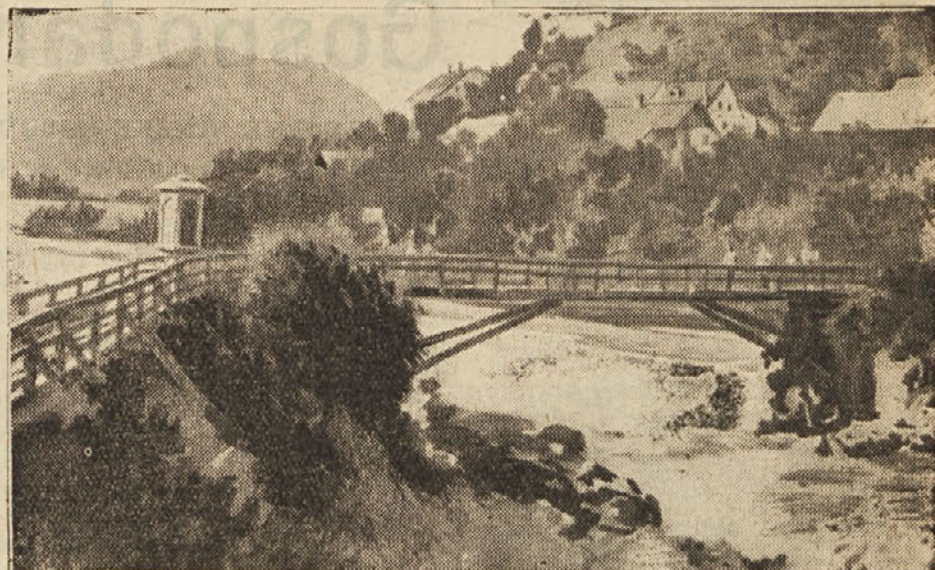
Razbito jugoslovensko letalo, s katerim se je jugoslovanski letalski podpolkovnik v Pragi po nesreči zaletel v češkoslovaško letalo. Pri nesreči je izgubil življenje en češkoslovaški in en jugoslovanski letalski oficir. Jugoslovanski letalci so namreč po zraku potovali na obisk svojih letalskih prijateljev na Češkoslovaškem, Poljskem in v Romuniji.

Sovodenj Poljanščice in Selščice v škofji Loki ob pol 16. uri 27. septembra. V ozadju v megli Škofja Loka, od leve iz Poljanske doline dere Poljanščica proti mlinu na Selščici (zadnja bela hiša na desni). Tik ob mlinu na levo je stala starodavna fužina, ki je kljubovala največjim poplavam Poljanščice in Selščice skoro 350 let.

Poljanščica ob 11. uri 28. septembra tam, kjer je stala Puštalska brv. Po preteku 20 ur je struga polna skoro še do vrha pečin, ki so nosile brv. Posnetek z levega brega. Na desni je znamenje ob pričetku nekdanje brvi na mestni strapi.

Puštalska brv v Škofji Loki pred poplavo.

Japonski cesar, ki ga Japonci nazivajo «mikado». Pred kratkim je težko zbolel, a upajo, da okreva.

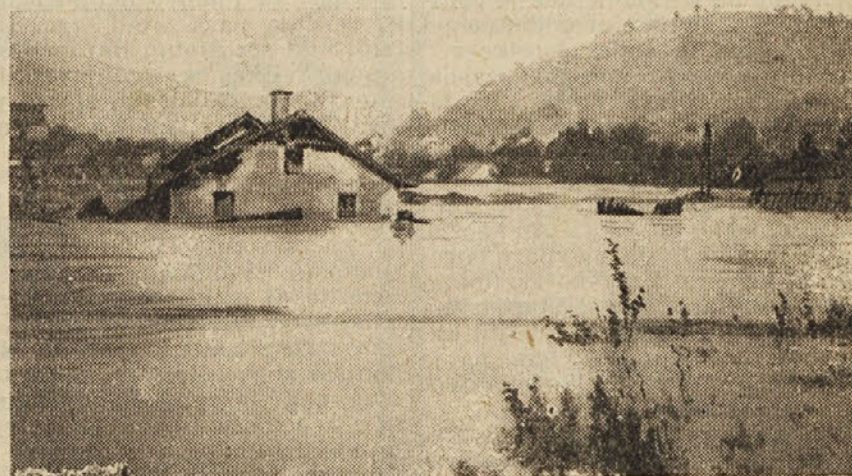
Tunney, ki je v Filadelfiji v Ameriki premagal v boksanju dosedanjega svetovnega boksarskega prvaka Dempseyja in zaslužil sedem milijonov 500.000 lir, dobil naslov svetovnega prvaka in postal častni občan New-Yorka.

Ján Lego. Ta znameniti češki mecen je bil največji prijatelj našega naroda in podpornik naših dijakov. Minuli teden smo obhajali že dvajsetletnico njegove smrti.

Tržaška cesta na Viču pri Ljubljani, kjer je ob povodnji drla voda kot hudournik.

Glavno poslopje svinjskih hlevov g. Linkaja v Škofji Loki ob sovodnji Poljanščice in Selščice, ki ga je odnesla voda.

Gospodarske novice

POKVARJENE VINSKE POSODE.

Ako bi hoteli rabiti sod od črnega ali rudečega vina za belo vino, ga moramo razbarvati, ker bi drugače dobilo belo vino neprijetno rudečkasto barvo. Tak sod razbarvamo, ako dodamo vrelo vodo na vsakih 10 litrov kakih 30 do 50 dkg sode. Vročo sodovo vodo nalijemo v sod, ga zamašimo in valjamo sem in tja, da prime voda celo površino in nato gorki lug izlijemo; čez nekaj časa se isto delo ponovi, tolikokrat, da se izteče čista voda. Da se odstranijo ostanki luga, je treba oprati sod s čisto vrelo vodo, nato pa še z mrzlo vodo.

Zatohla postane posoda, če leži dalj časa slabo ali popolnoma neosnažena in nezažveplana v bolj suhem prostoru. V taki posodi dobi vino duh po zatohlem. Taka posoda se da popraviti z navadnim izparjenjem ali zakuhavanjem in ovinjenjem. Ovini se posodo, če jo izparimo z vodno paro. V to svrhu se nalije v sod na vsakih sto litrov kakih 20 litrov vrele vode, čep dobro zabije in sod valja sem in tja, da se iz vrele vode v sodu razvije nekaj pare, ki pritiska vodu v luknjice lesa. Še preden se voda ohladi, jo je treba iz sode izliti, ker bi drugače že raztopljene snovi les zopet posrkal. To se ponovi 2- ali 3-krat, dokler ne postane voda čista.

Gikasta postane posoda, če se sod po izpraznitvi takoj dobro ne pomije ali pa če ostane kaj vina v njem. V luknjicah se začnejo razvijati očetne bakterije, ki povzročajo, da se posoda okisa. Tako posodo popravimo, ako uničimo očetne bakterije in ji odvzamemo kisli okus, s tem, da jo zakuhamo z vrelo vodo. Zakuhanje se vrši kakor pri ovinjenju. Ko se sod nazadnje oplakne z mrzlo vodo, se ga pusti 2 do 3 dni osušiti, nato se močno zažvepla in zabije. Enako se da popraviti posoda od zavrelke. Pri tej je treba nekoliko več previdnosti. Če je bila zavrelka dolgo v sodu in so šle dotične glivice globoko v les, bi bilo dobro les na površju postrgati in šele potem večkrat zakuhati z močnim lugom (kakih 5 kg sode na 100 litrov vode). Ko se sod posuši, se ga močno požvepla in po 14 dneh zopet umije.

Posodi od žganih pijač, od ruma ali slivovke odvzamemo duh, ako sod izparimo z vodno paro ali pa zakuhamo z vrelo vodo na že opisani način. Potem napolnimo sod s čisto mrzlo vodo in ga pustimo

nekaj dni, dokler voda ne izvleče duh po žganju. Ko se sod izprazni, je najbolje, ako se rabi prvič za kipeenje mošta. R. C.

KAKO POSPEŠUJEJO KMETIJSTVO V AVSTRIJI.

Ne z denarnimi podporami, ampak z izredno točnimi in organiziranimi gospodarsko-informacijskimi in instruktivnimi institucijami.

Naj navedemo le en primer pospeševanja avstrijskega kmetijstva:

Važnost prehrane in gnojenja rastlin je menda že vsakemu kolikor toliko jasna. Vendar pa nam dela velike skrbi in zmešnjave način in prava množina gnojenja.

V Avstriji pa so temu našli dober in praktičen izhod. Po enostavni metodi profesorja Neubauerja, ki se pa seveda vedno in vedno izpopolnjuje, se vrši na Nižjeavstrijskem, pa tudi drugod, organizirano delo za ugotovitev potrebe prehrane rastlin in gnojenja na gotovem zemljišču.

Kmetovalec pošlje majhno količino zemlje na preiskovalnico na Dunaj, plača kakih 10 lir in tekom enega meseca dobi točna navodila glede gojitve in gnojenja. V dotičnem navodilu je točno navedeno, katere redilne snovi, v kaki množini in v kaki obliki je treba zemlji dodati za dober razvoj rastlin.

Zaradi dokazane uspešnosti te metode so jo uvedle že vse napredne agrarne države: Češkoslovaška, Nemčija, Japonska itd. Želeti bi bilo kaj takega tudi pri nas; dasi bi bila pri tem potrebna izredno dobro delujoča organizacija, ki je pa šele v jako mizernem stanju.

IZVOZ MADŽARSKEGA SLADKORJA.

Ogrske sladkorne tovarne predvidevajo, da bodo mogle v tej sezoni pridelati 2 milijona stotov sladkorja. Ker pa ogrske potrebe v tem pogledu ne presegajo 800 tisoč stotov, namerava Madžarska izvoziti nad 1 milijon stotov sladkorja. Industrijski krogi so prepričani, da bo ogrski sladkor, ako nekoliko poraste svetovna sladkorna cena, mogel konkurirati s sladkorjem drugih držav.

ODLIKOVANJE ŽITNE BITKE.

Minuli petek je seja, ki se je vršila pod vodstvom senatorja Bombiga v goriški mestni hiši, odlikovala izmed 24 tekmecev v žitni bitki 13. Prvega darila 500 lir ni dobil nobeden, po 250 lir dva, po

150 lir dva, po 100 lir štirje, po 50 lir pa pet. Povdarjalo pa se je, da primanjkuje našim ljudem še vedno onega prepričanja, da je treba umetnih gnojil v izdatni meri in v pravem razmerju dodajati ne samo slabi, temveč tudi rodovitni zemlji. Izmed omenjenih Goričanov so odnesli prvenstvo v odlikovanjih Vrtojbeni.

AMERIŠKA INDUSTRIJA AVTOMOBILOV.

V l. 1926. se je severno ameriška produkcija avtomobilov dvignila od 3.6 milijonov na 4.3 milijonov osebnih in tovornih avtomobilov, katerih vrednost dosega 3 milijarde dolarjev oziroma 85 milijard lir. Dvignil se je tudi izvoz od 387.000 na 537.000 avtomobilov, to je 12% celokupne svetovne produkcije. V Združenih državah samih se dandanes nahaja 80% vseh avtomobilov na svetu, to je 20 milijonov.

Drobne vesti

1200 MILIJONOV MARK ZA IZPRAZNITEV ZASEDENEGA OZEMLJA.

Kot javljajo berlinski in ameriški listi, je Nemčija pripravljena plačati 1200 milijonov zlatih mark za evakuacijo Porenja in Saarskega ozemlja ter za dovolitev plebiscita o pripadnosti okrajev Eupen in Malmedy. Imenovana vsota presega vrednost 8.400 milijonov lir.

REDKA «RODBINSKA SREČA».

Te dni se je porodil neki ugledni belgijski rodbini 21. otrok. Belgijska kraljica mu je bila krstna botra. Vsa rodbina je popolnoma zdrava.

NOVA ZLATA POLJA V SEVERNI AMERIKI.

Iz Hudsona poročajo, da je neki Jack Lindsay odkril približno 30 do 35 milj severovzhodno od «Rdečega jezera» veliko ležišče zlata. Kosi zlata, ki ga je tam našel, so uplivali na prebivalstvo sosednjih krajev tako, da se je pričelo veliko romanje v novorazkrito nahajališče zlata. Blizu mesta, kjer je našel Jack Lindsay prvo zlato, je žila baje široka 7 in pol metrov, kar pa je menda časopisniška «raca».

DOBER ODGOVOR NA ORIGINALNO ZENITNO PONUDBO.

Neki carinik v Brestu na Francoskem je hotel kupiti nedavno paket tobaka najslabše vrste. Ko je paket odprl, je opazil, da tobak ni najslabše, temveč najboljše vrste. Misleč, da se je prodajalka zmotila, ga je hotel nesti nazaj, medtem pa je opazil med tobakom listek, na katerem so bile napisane sledeče besede: «Če Vam ta tobak ugaja, se zahvalite Mariji X..., mladi vdovi, ki bi se rada poročila.» Cariniku je tobak zelo ugajal, toda odgovoril je: Ta tobak bi pač rad vsak dan pušil, pa je cena previ-soka!

VELIK ZRAČNI PROMET V NEMČIJI.

Po objavljenih statističnih podatkih o zračnem prometu na Nemškem je razvidno, da vrše letala in zrakovlavi promet na 64 zračnih progah, ki merijo skupno 40.000 km.

80 KILOMETROV KNJIG.

Knjižnica londonskega muzeja šteje po najnovejši statistiki 4 milijone zvezkov. Če bi se položila ena knjiga poleg druge, bi bila vrsta dolga 80 kilometrov. To število se poveča vsako leto za okrog 40.000 zvezkov, ki bi zavzemali položeni drug poleg drugega poldrug kilometer.

Krotki noji. Slika kaže krotkega noja, ki ga jaha majhen deček. Ta najvišja ptica je doma v afriških puščavah, a jo sedaj radi dragoce-nih peres, ki jih rabijo ženske za pahljače in okras na klobukih in obleki, gojé tudi v Evropi. Ptica silno hitro teče, leteti pa radi nerazvitih kril ne more. Kakor vidimo na sliki, se nauči celo nositi jezdeca.

Kako se zabavajo milijonarji

Pa menda ni ravno zabava, če te obmeta-vajo zokusno jedjo in tako žalijo tvoje gostoljubje — opice. Sicer pa je ta slučaj resen in strašno znanstven. Neki angleški multimilijonar je priredil veselico, da doseže ž njo biološke uspehe; eden največji uspeh izmed njegovih številnih precej sličnih bioloških raziskavanj — kot so to veselice — je bil tale:

Pri tej veselici so sedeli pri eni mizi ljudje, ki izvirajo najbrž res iz opice, pri drugi mizi pa lepo v frakih njihovi pradedi, namreč opice. Jelo se je in pilo, toda postrežljivi pradedje svojih gostiteljev so si najprej med sabo metali hrano kar v usta, potem pa še svojim potomcem pri drugih. Rekordov pri ciljanju menda niso dosegle, ker jed ni priromala vselej ravno v usta.

Temu biološkemu poskusu in uspehu je napravil konec z batnami opičji krotilec.

P O D L I S T E K

Svetnikovo mesto

Po Wolfgangu Burghauserju — Ž. Ž.

Preko Benečije kipi val dobrotnega, soletnega solnce. Ni jih več razraslih, zorečih turščičnih njiv, le še zarjavelo strnišče in razgaljena, puhteča zemlja. Ob murvah pa se vije trta v jasno, solnčno luč. In oko se napaja življenja ob tej iz luči in zemlje porajajoči se sili in oko se oddahne od moreče lepote in čuda beneškega.

Kar imenujejo knjige «dolgočasna, monotona pokrajina», postaja tu dobrodejen počitek v naravi Benečije, se dviga v jesensko čudo dozorevanja. Sredi te zoreče ravni zoreva Padova, zavita v bajna tisočleja stare trojanske slave in moči Antenorja, njenega ustanovitelja, slavna v povesti, ki jo imenuje Ezzelino da Romano, Jacopo da Carara. Starodavna univerza, ki ji je položil temeljni kamen škof Giordano 1222. leta, pa je ovekovečila Padova bolj, nego vsak drug zgodovinski dogodek.

In koliko je že bilo znanosti in življenja željnih zemljanov, ki jih je hranila ta univerza, ta «vol», kot jo imenujejo, ker se dviga na mestu, kjer je nekaj veselja in pijače željne zemljane napajala krčma «I bo»!

Toda vsa zgodovina gine v tej čudoviti toplini poletnega dneva, ki ga je samo božajoče solnce. In v njem se razživi Padova, sredi tiste Benečije. Skromna, električna železnica binglja skozi moderno Padovo — le pol kilometra — in nato skozi ozke drevorede, mimo «vola», tja do trga Vittorio Emanuele II., ki ga pa pod tem imenom skoro nihče ne pozna. «Prato della Valle» ga imenuje ljudstvo, ta trg, ki bi človek o njem dejal, da je fotografična kopija trga katerekoli nemško-češke vasi, da ne bi bilo onih 82 kipov za Padovo neumrjochih mož, ki venčajo park sredi trga. In med temi kipi so: Štefan Bathory, sedmograški velikaš iz srednjeveških davnin in Jan Sobieski, slavni poljski kralj in Gustav Adolf, še slavnejši kralj švedski.

Trg je osamljen in prazen in človek ne ve, čemu ta veličina in zakaj. Toda, ko zazvonijo 13. junija zvonovi v znamenje trodnevne časti sv. Antona, tedaj izgine to vprašanje kajti, tedaj oživi trg, tedaj se začnejo na tem trgu — sv. Antona na čast — konjske dirke. Zanj in zanje ta veličina, zanj in zanje danes ta samota in v to samoto dinamično deluje tiho in enostavno pročelje cerkve Santa Giustina.

Notranost te cerkve, katere oblike prehajajo v veličastvo, prepojeno z enostavnostjo sloga in strukture:

noben kras razen morda oltarjev, obloženih s težkimi, mramornatimi kipi, katerih podstavke krasi mramornat mozaik. In ta globoka tišina italjskih cerkva, ločena od vsega tujega in morečega vrvenja italjskih mest, in ta mir! Skozi rdeče zavese na oknih lije krvavi curek solnčnih žarkov in po tišini, ki deluje harmonično in po svoji lastni melodiji umetne, gradbene tehnike teh prostorov in popolnoma drugače, ko naši domači božji hrami.

Iz te krvave luči stopi človek ven v bleščečo svetlobo, ki plamti in kipi, kot kipi in plamti vse življenje solnčne Italije. Nekaj ulic in oko zazre «Il Santo», svetišče, ki se ga oklepa polovica enega celega svetovja, dom sv. Antona, patrona padovanskega. Toda kot to že ravno zahteva življenje, da se k dobremu družijo slabo, straži pred svetnikovo cerkvijo s sedmerimi kupolami vitez, vojskovodja Guattameleta, po svojem postanku, drugi svetovni kip jezdeca. Toda človek bi menil, da si je Donatello, znameniti florentinski kipar, sam izvojeval oni padovanski trg za svojega bronastega jezdeca; kajti njegova statua učinkuje. Kot da je sv. Antonu vstal silen bojevnik, ki hoče njegovo slavo oznanjati z vojvodskim znamenjem in mečem.

Sicer pa je ta trg ena sama misel: Antonius. In to misel veže zgodovina.

V «Scuola del Santo» rdijo za rdečimi zavesami, ki skozi nje le s težavo prodira solnce, freske Tizianove, Campagnolove, Filipa da Verona in Contarinove, v sosednji kapeli pa čudovite slike Altichiera in Avanza. Nato pa cerkev svetnikova sama. Tu je Antonij Padovanski sam delo, d., v kapeli, ki je njegova še danes. Zgodovinski dogodki tu le oživljajo, ne ubijajo, ne trpinčijo: Umril 1231. l, kot tovariš sv. Frančiška Asiškega, je tu deloval ta padovanski patron. In takoj nato, eno samo leto po njegovi smrti, je okoli njegove kapele rastle veliko svetišče; preko 90 let samo delo, sam trud, in vendar je «umotvor vseh umotvorov» majhna kapelica svetnikova sama. Mojstri svetovnega slovesa so z ljubeznijo tekmovali ob njega dopolnitvi.

Tisoči in tisoči romarjev se klanjajo vsako leto in vsak s svojim obolom v roki, padovanskemu svetniku. Za oltarjem, v njegovem podstavku, počivajo njegove kosti, na grobnem kamnu pa sloni roka romarjeva, ki kloni v samozatajevanju pobožnosti. Pred tem ponizanjem, pred to vse objamajočo tišino kloni vsa Benečija, vsa njena bleščeča svetloba in nemirno življenje.

Silna doba dozorevanja se vzbuja polagoma: Od umotvora sv. Antona Padovanskega do Dantega, Tiziana in Giotta. Tu izvira sila v umrlém, da preveže življenje skozi kri in meso.

KMETIJSKA ŠOLA V PAZINU.

Praktična poljodjelska škola u Pazinu (Pisino) s osobitim smjerom na voćarstvo, osnovana za mladiće, koji žele naučiti u kratko teoriju sa potrebitom praksom, kako se imaju obradivati polja, započet će u prvoj polovici budućeg mjeseca novembra sedmu godinu svog opstanka. Ova škola raspolaže sa raširenim novim zgradama i bogatijim sredstvima kao sa dvije dobro providjene staje, kojim je priključena moderna mljekarna, sa konobom, prostranim lokalom za gojenje svilaca, novim pčelinjakom sa laboratorijem, bogatim kuničnjakom, nasadima za intenzivno gojenje voćaka u svim oblicima, vinogradima rasadnicima, vrtom, murvinjakom u dva posjeda, sa preko 50 ha u ravnini i u brdu. Ujedno je ta školska godina treća u novom razdoblju, budući da je ministarstvo za nacionalnu ekonomiju priznalo njezinu vrijednost za praktično poljodjelstvo Julijske Krajine te zato odredilo, da pod njegovim visokim pokroviteljstvom postane samostalno juridično tijelo te ga snabdjele obilnim sredstvima za svrhu, koju ima da postigne.

Redoviti tehnički naučni tečaj, koji vrijedni gojenci mogu, ako hoće, i opetovati, da se usavrše, traje cijelu gospodarsku godinu, od novembra do slijedećeg oktobra s praznicima, koji su ograničeni samo na mjesec avgust. Koncem školske godine i nakon položenog ispita davat će se svjedodžbe o polasku i uspjehu.

Sa školom spojen je i godišnji pripravnog tečaj za mladiće, koji nijesu dostatno naučeni te bi mogli sa uspjehom polaziti redoviti tečaj. Tko želi biti primljen u pripravnog tečaj, položiti će na početku školske godine usmeni i pismeni ispit iz predmeta zadnjeg razreda pučke škole.

Teorijska predavanja, koja obuhvaćaju 4 prijednevna sata na sedmicu tako porazdijeljena te pitomci primljeni izravno u tehnički tečaj mogu i moraju da upotpune svoje znanje, polaziti nekoje predmete pripravnog tečaja, odnose se na ove predmete:

U pripravnom tečaju: jezik, ćudoredni nauk, zemljopis, računstvo, nauk o zemljomjerstvu i crtanju, počela prirodopisnih i naravoslovnih znanosti (bilinstvo, kemiju, fiziku i životinjstvo) opće ratarstvo, (agronomiju i povrčarstvo, pčelarstvo i svilogojstvo, tjelesni uzgoj i vjeronauk); u redovitom tehničkom tečaju: voćarstvo i pomologiju, livadarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo, nauk o poljodjelskoj lučbi (kemiji), marvogojstvu i sirarstvu, peradarstvo i kuničarstvo, nauk o gospodarstvom knjigovodstvu, šumarstvo, jezik i povijest, ratarsko zdravstvo, tjelesni uzgoj i vjeronauk.

Praktično poučavanje i radnje obavljaju se u posljednjim satovima sviju težatnih dana po prilika godišnjih doba.

Primaju se u školu na temelju prijemnog ispita samo seljački sinovi Julijske Krajine, koji su svršili pučku školu i dovršili 16. (šesnaestu) godinu života. Isto vrijedi za izvanjske gojence, za slušatelje i priktikante.

Svi mladići, čije obitelji nijesu iz Pazina, moraju stanovati u zavodu. Oni, koji stanuju kod roditelja, podvrženi su glede školske obuke, rada i učenja istoj disciplini kao i oni, koji stanuju u zavodu.

Za unutarnje učenike ima raspoloživih 30 mjesta, i to:

- a) 12 besplatnih,
- b) 18, koji plaćaju (120 lira mjesečno unaprijed).

Oni, koji se žele upisati, moraju podnijeti molbu što prije, a nikako poslije 31. oktobra t. g. (radi sve to većeg broja molbi savjetuje se, da ih što prije podnesu) u preporučenom pismu na «Ravnateljstvo praktične poljodjelske škole u Pazinu (Pisino) — Istria.»

Molba mora biti potpisana od načelnika vlastite općine te mora imati slijedeće priloge:

- 1) Svjedodžbu otpustnicu iz pučke škole;
- 2) svjedodžbu pripadnosti kojoj općini Julijske Krajine;
- 3) krsni list, iz kojega proizlazi, da je molitelj navršio 16. godinu;
- 4) svjedodžbu o zdravom tjelesnom razvitku, ispostavljenju pred malo vremena u ovoj godini;
- 5) svjedodžbu dobrog ćudorednog i političkog ponašanja;
- 6) svjedodžbu siromaštva samo oni, koji mole za besplatno mjesto.

Oni, koji budu primljeni u školu, morat će uplatiti unaprijed u dva polugodišnja oboka svotu od lira 100 kao pristojbinu za nabavu vlastitih školskih potrepština te za orudje za cijepljenje i obrezivanje, koje će stvari pripadati učeniku i nakon što bude dovršio školu.

Svaki pitomac imat će stan i hranu u zavodu i mora biti opskrbljen sa potrebitim odjelom i rubljem, a osim toga obvezan je donesti sa sobom barem: dva para plahta (lančuna), dvije ponjave, jedan prošivan pokrivač (koltra), dvije prevlake za jastuke i četiri ručnika.

Oni, koji budu primljeni, dobit će na vrijeme poziv, da dodju u školu.

Tko želi potanjih obavijesti, može se obratiti na školsko upraviteljstvo.

Svaki, da i maleni posjednik zemljišta ne može da bolje obdari svoje sinove, a to još većma, ako ima samo jednoga, koji će ga negda naslijediti u posjedu, nego ako ih pouči u razumnom poljodjelstvu. To će postići, ako budu marljivo posjećivali koju praktičnu poljodjelsku školu; jer osobito u poljodjelstvu imućnost družu se sa znanjem. To je vrijedilo i do sada, vrijedi i danas, a vrijedit će još više u buduće.

Od ravnateljstva praktične poljodjelske škole, Pazin (Pisino) - Istria.

Pazin, mjeseca augusta 1927.

Ravnatelj:
Profesor **Travainl.**
Učiteljski zbor sačinjavaju: Ravnatelj zavoda, zadružni živinar pazinski šumarski nadzornik, školski liječnik, učitelj predmeta opće izobrazbe, učitelji praktičkih radnja i svećenik za vjeronauk.

Tako nam poroča ravnateljstvo pazinske škole in na njegovo izrecno prošnje smo dopis objavili u celoti.

Vojaški pozdravi.

Pozdrave pošiljajo slovenski fantje od 3. topničarskega polka v Bologni svojim starišem, bratom, sestram, prijateljem in prijateljicam, posebno pa letniku 1907, ki mu kličejo: Na skorajšnje svidenje!! Tudi za vas je že kruh pečen in prav dobro posušen. Puška je spet zarjavela in konjičev nima kdo krotiti'. Ker zapustil nas je letnik pet, mi drugi pa ne moremo vsega spraviti v red.

Zatorej vam privoščimo tam gor še nekaj prijetnih dni, potem se bomo tukaj dol po naše gledali.

Seražin Alojzij, Štjak; Stres Alojz, Kobarid; Žiberna Josip, Križ pri Sežani; Škrapi Miro, Tomaj; Mikuš Albert, Oslavje; Lukežič Alojzij, Renče; Livec Franc, Svino pri Kobaridu; Urkel Stanislav, Male Žablje; Kralj Ivan, Žavlje; Urbanc Valerij, Tinjan.

Spodaj navedeni vojaki 4. genijškega regimenta pošiljamo lepe pozdrave starišem, sestram, bratom ter prijateljem, posebno pa našim ljubim dekletom, ki ste nas gotovo že pozabile. Ako se nas kdaj spomnite, prosimo, da pišete vsaj kako kartico, da ne umremo od hrepenenja po vas.

Vuk Maks, Vrtojba; Drašček Jožef, Kanal; Gačar Ivan, Ustje; Samec Lojze, Ustje; Praprotnik Rudolf, Idrija; Jažbar Henrik, Idrija; Lapajne Jožef, Vojsko pri Idriji; Pervanja Ivan, Tolmin; Lužnik Franc, Žabče pri Tolminu; Četrnič Anton, Volarje; Štepančič Franc, Temnica; Juren Angel, Vrh pri Sv. Mihaelu; Žerjal Mirko, Boljunec; Bunc Jožef, Dornberg; Mihel Alojz, Velike Žablje; Štenta Alojz, Miren; Simčič Ferdinand, Biljana; Koruza Jožef, Gabrije pri Štanjelu; Fabian Jožef, Štanjel, Znidaršič Alojz, Škocjan; Krševan Karol, Rihemberg; Božič Ivan, Šturje; Žbogar Ferdinand, Son pri Sv. Luciji; Kavčič Miroslav, Lipa; Velikanja Franc, Otlica; Biščak Anton, G. Ležeče.

VEDEŽ ZA LETO 1927.

Izšel je v založništvu knjigarne Štoka v Trstu XI. letnik priljubljenega žepnega koledarja «Vedež» za navadno leto 1927. Cena: v platno vezan L 4.—, s priporočno pošto (L 1.60 več) L 5.60.

Tudi letos je ta koledar skrbno urejen ter prinaša pestro in zani-

mivo vsebino, tako da ga moremo le priporočati. Poleg točno sestavljenega koledarskega gradiva s cerkvenimi in državnimi prazniki prinaša še marsikaj, kar se utegne često rabiti, tako n. pr. rodovnik kraljeve družine, poštne pristojbine za kraljestvo in inozemstvo, (izpremembe v veljavi s 1. septembrom; glej med oglasi), razne računске razpredelnice ter seznam sejmov v Julijski Krajini.

Kaj skrbno in zanesljivo je sestavljen tudi pouk o **davkih in kolkih**, ki ga podaja **dr. Dioniz Godina**; mnogo obsežnejši je od lanskega ter upošteva vse spremembe, ki so se izvršile na tem polju. Zelo dobrodošel bo tudi «**Mali kažipot**» po Trstu in Gorici z naslovi in telefonskimi številkami javnih uradov, kerke, dežnarnih zavodov, konzulatov itd. V četrtem delu najdemo kaj obsežno statistično gradivo različne vsebine, anekdote, smešnice, modrovanja, pesmice ter Pavlihovo hudo mušno pripovedovanje, kako se mu je godilo na severnem tečaju in drugod po svetu. Koledar zaključuje živahna humoreska **Ferdo Plemiča** «Ali izhajamo iz opice», ki je, kakor pravi opomba, poglavje iz večje, še rokopisne zbirke slovenskih humoresk v ameriški obliki, in ki bi jo radi čitali nekoč celotno.

Dodan je obsežen zapisnik. Vzava trdna in okusna. Prepričani smo, da se tudi letos krog «Vedeževih» prijateljev in odjemalcev nikakor ne bo zmanjšal, marveč se povečal kot vsako leto.

Drobne vesti z dežele

OGROMNE POPLAVE v Idrijski dolini.

Po večdnevem lepem vremenu se je v nedeljo dne 26. pr. m. pooblačilo nebo in začelo je deževati. Iz blagodejnega in potrebnega dežja pa je kmalu nastala silna nevihta. Proti večeru so se namreč začeli zbirati na nebu temni oblaki, iz katerih se je proti enajsti uri zvečer vsula silna ploha. Vmes pa je neprestano krvavordeč blisk razžarjal nebo. Dež je padal neprenehoma celo noč od nedelje na ponedeljek. Ker naliv tudi v ponedeljek ni ponehal, je reka Idrija kmalu tako narasla, da je prestopila bregove ter s tem napravila po celi dolini mnogo škode.

Voda je udrla v hiše, hleve, mlino in žage ter povsod vse opustošila ali pa odnesla s seboj. V več krajih je voda stala 1—2 metra nad cesto, da je moral par ur ves promet med Idrijo in Sv. Lucijo počivati. Ko pa je voda zopet odtekla, je bilo povsod do 50 cm na debelo blata. Cestna uprava je morala takoj po povodnji najeti delavce, da so cesto toliko očistili, da so lahko pasirali pešci in vozila. Ponekod so se utrgale radi prevelike moče s hriba cele plasti zemlje in zasule cesto. Zveza med Sv. Lucijo in Idrijo je še vedno prekinjena, ker je povodenj odnesla vse mostove od Idrije do Sv. Lucije.

Povodenj je napravila po celi dolini veliko škode. Odnesla je več mostov, par hlevov in hiš, mnogo mlinov in žag, nekaj drugih gospodarskih poslopij ter ogromno množino lesa in drugih predmetov. V ponedeljek dopoldne je bila reka Idrija kar črna od samih stvari, ki jih je nesla s seboj. Največ je voda odnesla lesa. Poleg tega pa je odnašala s se-

Proti malokrvnosti in slaboživčnim je

GLYKOL

jako učinkovito sredstvo. Cena steklenici L 7. Za celo zdravljenje zažostuje 8 stekl. Garantira za čistost in takojšen učinek svojih treh proizvodov «GLYKOL», «SMILAYOD» in «EMULZIJA RIBJEGA OLJA» z ipofosfiti za rakitične otroke. Farm. CASTELLANOVIČ, via Giuliani No. 42 (pri svetem Jakobu.)

ZOBOZDRAVNIK
Dr. LOJZ KRAIGHER
specialist za zobe in usta
sprejema
v Gorici na Travniku št. 20
in
v AJDOVŠČINI (nasproti posojilnici)

Zobozdravnik
Dr. D. SARDOČ
špecialist za ustne in zobne bolezni
perfekcioniran na dunajski kliniki
ordinira
v TRSTU
Via Imbriani 16/III. (prej Via S. Giovanni)
od 9—12 in od 3—7 ure

ZDRAVNIK
Dr. IGOR FRANKO
absolvent dunajske klinike
ordinira v Il. Bistrici
št. 122 vsak dan od
10-11 in od 3-4 ob
torkih in petkih pa
na Knežaku pri g.
Česniku od 9.—12.

G. PIKEL
POSTOJNA
Trgovina z mešanim blagom
železnino in steklom na drobno
in debelo.

ŠEPETAVEC MARIJA IDRIJA
priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pristnega vipavskega in istrskega vina. Dobra domača kuhinja.
Razpolaga z dvoriščem za šrambo vozov in s hlevom za 30 glav živine.
Točna postržba. Točna postržba.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poročtvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torre bianca 19, I. nad.
Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tek. račun in vloge za ček. promet ter obrestuje
po 4%
večje in stalne vloge po dogovoru.
Sprejema Dinarje na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.
Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite. Obrestna mera po dogovoru.
Na razpolago varnostne celice (safes)
Uradne ure za stranke od 8¹/₂ - 13, 16-18
Ob nedeljah je urad zaprt
Telefon št. 25-67.
Najstarejši sloven. denarni zavod

boj tudi razne druge stvari. Krave, ovce, vole, prašiče, kuretino, postelje, posteljnake, železne sode, deloma tudi polne bencina in petroleja zaboje — sploh vse, kar je voda zasogla, je odnesla s seboj. Nekateri so opazili v motnih valovih celo šivalni stroj. Na Idriji pri Bači je nekdo potegnil iz vode desko, na kateri je stal napis v slovenskem jeziku: «Orožniška postaja».

Vas Dolenja Trebuša je popolnoma odrezana od glavne ceste in ako hočejo tamkajšnji prebivalci priti na drugo stran vode, morajo iti na postajo Sv. Lucije ali pa v Idrijo, ker ker drugod ni nobenega prehoda čez reko, ker je voda odnesla vse mostove.

Podjetje «Marchi» na Idriji pri Bači trpi škodo 70.000 lir. Tudi razni drugi lesni trgovci in gospodarji mlinov in žag trpijo mnogo škode. Pa tudi one posestnike, ki imajo svoja polja v bližini vode, je povodenj hudo udarila, ker jim je poplavlila njive in travnike ter jim uničila ves letošnji pridelek.

Tudi najstarejši ljudje ne pomnijo v naših krajih enake povodnji. Leta 1908. je reka Idrija tudi precej narasla, vendar pa je stala letos skoraj 2 metra više nego tedaj.

Da pa ni bilo še večje poplave, se imamo zahvaliti v prvi vrsti dejstvu, da nista narasli tudi Soča in Bača. Drugače bi bila povodenj gotovo veliko večja in tem bolj uničujoča.

Razno

ZENITBENA PONUDBA JAPONKE.

Odkar se tiskajo časopisi, so v njih ženitbene ponudbe. Postajajo pa s časom vedno bolj trezne, kot postaja vedno treznejše tudi naše mišljenje o zakonu sploh. Na daljnem vzhodu pa so še vedno prepričanja, da sta ljubezen in zakon tesno zvezani z romantičnostjo in sentimentalnostjo, četudi se iščeta potom časopisov. Neke Japonkinja je objavila v nekem listu, ki izhaja v Tokiju, sledečo ženitbeno ponudbo:

«Sem zelo lepa žena z lepimi kodri, ki kot morski valovi valovijo okrog moje glave. Moje lice ima svilen odsev črešnjevca cveta. Moje telo je vitko kot cipresa in moje trepalnice se krožijo kot polna luna. Moje premoženje zadostuje, da živim prijetno življenje ob strani mojega izvoljenca, ako se po dnevu naslajam ob cveticah, po noči pa ob pogledu na blede srebro luninega obličja. Kje je kdo, ki je plemenit in izobražen, ki je pameten in lep, ki ima dober okus in ki je mož. Če je kje, hočem navezati svoje življenje na njegovo, hočem z njim deliti vse veselje in hočem nekdanj z njim počivati pod enim nagrobnim kamnom iz belega mramorja.»

VOJAŠKE TOLPE UNICILE DVE KITAJSKI MESTI.

Tolpe iz Wu-Pei-Fujeve armade so v provinci Honan na Kitajskem oropale in upele dve mesti: Šektišen in Tšankiakan. Tolpovaj so pomorili tisoče prebivalcev in jih na stotine odvedli, med njimi tudi angleškega misijonarja s soprogo in hčerjo vred. Usoda ostalih šest misijonarjev je še neznan.

Rossini in njegov učencec.

Slavni skladatelj Rossini je nekoč sedel ob oknu svojega stanovanja v Parizu, ko se spodaj na dvorišču oglasi lajna z arijo iz Rossinijeve opere «Brivec sevilljski». Lajnar je vrtel brez temperamenta in razumevanja, tako da je Rossini ves razjarjen planil na dvorišče, vzel preplašenemu lajnarju vreteno iz rok ter sam vrtel dalje s pravim prednašnjem in ognjem. «Tako se igra, vi tepec!», je nato nahrulil ubogega možakarja, «zaponnite si to. Jaz sem Rossini, kateremu ste z vašim orglanjem delali sramoto.» Orglar je poslušal, se zahvalil ter odšel. Drugi dan pa je lajnar zopet prišel na dvorišče in igral isto arijo iz «Brivca», toda vse drugače kot prejšnji dan. Tempo in prednašanje je bilo prav kakor je Rossini zahteval. Na njegovem instrumentu pa je bil pritrjen kos lepenke, ki je na njej stalo zapisano: «Učenec velikega komponista Rossinija.»

Za smeh

Nevarnost za avtomobile.

Učitelj v avtomobilski šoli: «Katera je največja nevarnost za avtomobilske vozniče?»

Učenec: «Policijska.»

Izkoriščanje vodnih sil.

Letoviščar (ob gostilni «Pri velikem vopadu»): Gospod gostilničar, ali bi mogli videti vaš slavn vodopad?»

Gostilničar: «Obžalujem, gospoda, vodopad ostane danes zaprt, ker bo jutri moja žena prala.»

V predoru.

Anastazij: «Ko bi bil vedel, da je predor tako dolg, bi te bil poljubil.»

Kunigunda: «Kaj ali nisi bil ti?»

Vdovi Neznanege vojaka.

Ko je neki znani politik, ki je slovel po svojem škopuštvi, postal minister, je o njem govorila vsa Praga: «Je daroval strašno vsoto!» «Za Boga — komu?» «Vdovi Neznanege vojaka!»

V času «ububikopfa».

Anastazij: «Kunigunda ti je prava koketka.»

Onufrij: «Zakaj pa?»

Anastazij: «Kaj ne vidiš, da nosi dolge lase?»

Odgovorni urednik: JANKO RUNTIC.

ZADRUGA ŽGANJEKUHE V DOLINI sprejema tropine in drugo sadje, proti plačilu 2 litra žganja za kvintal blaga. Ima v zalogi še nekaj tropinovca na prodaj.

Tržaška kmetijska družba

ulica Torre bianca št. 19, Tel. 44-39.

SEMENSKI KROMPIR.

Tržaška kmetijska družba v Trstu vabi vse zadruga, člane in posameznike, kateri se želijo preskrbeti z inozemskim krompirjem, da prijavi čimprej množino in vrsto inozemskega krompirja za seme, ki ga mislijo naročiti.

Semenski krompir se bo uvažal v mesecu februarju prihodnjega leta.

Sprejemamo tudi manjša naročila, katera bodo ob prihodu vagona v Trst odposlana na zaželeni naslov.

Prijave sprejema: Tržaška kmetijska družba v Trstu, ulica Torrebianca št. 19.

Razno ročno kmetijsko orodje: šape, motike, cepilne nože, škarje, grablje, gnojne vile itd.

Kletarsko orodje: brente, brentače, kadi, lije, ščetke za snaženje sodov, kipelne vehe iz pločevine, lesene vehe, Riparin - sredstvo za popravo plesnivih sodov, Enophilin ali kit za sode itd.

Ravnokar smo prejeli amonijev fosfat, katerega ne bi smelo zmanjkati pri nobenem kletarju, ako hoče pripraviti dobro, čisto in zdravo vino.

Semena: Spinača Viroflay po L 6,50, Viktorija po L 7.—, Gaudry Eskimo in s spičastim zrnjem; motovilca navadnega in holandskega, solatine, redkvice okrogle in podolgate, inkarnatne detelje itd.

Kmetijski stroji: Slamoreznice znane tovarne Mayfart, pluge, plužna telesa, travniške in njivske brane, posnemalnike za mleko, gnojnične sesalke itd.

Krmila: Orehove tropine, laneno seme, ptičjo krmno itd. Sprejemamo naročila za otrobi, koruzo in razna žita na debelo po najnižjih cenah.

Umetna gnojila: Sprejemamo še vedno naročila za: Superfosfat 14-16% po L 1,85 enota, podlaga zaračunjena 15%. Močnejši superfosfat 16-18% po L 1,85 enota, podlaga 17% franko vagon Benetke. Za Istro je tovarna dovolila izjemoma popust.

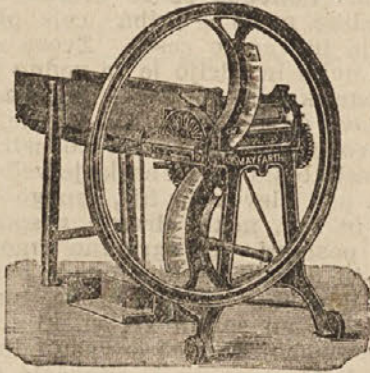
Kalijevo sol, zajamčeno 40-42%, belo, drobno mletje iz naše zaloge lahko naročite: za vipavski okraj: pri Kmetijski posojilnici v Vipavi;

za bistriški okraj: pri Mlekarski zadrugi v Trnovem;

za postojnski okraj: pri Kmetijski hranilnici in posojilnici v Matenji vasi iz skladišča Mlekarne na Prestranku.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA v TRSTU
ulica Torre bianca št. 19, Tel. 44-39.

Kmetijski stroji

Slamoreznice znamke «Mayfart» z verigami raznih velikosti.

Grozdne stiskalnice (preše), grozdni mlinci znamke «Mayfart» in drugih znamk.

Gnojnične sesalke, plužna telesa, travniške brane, mlečni posnemalniki itd.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA
V TRSTU

Ulica Torrebianca 19, in Raffineria 7.
Telefon 44-39.

ETERNIT Zaloga - TRST

se je preselila v VIA TRENTO ŠTEV. 16. (Pri evangelijski cerkvi.) Shranite naslov!

Čevljarnica Forcessin

Odlikovana na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“
TRST - Via Giuseppe Caprin Štev. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obuvalo
cenó a vendar lepo,
ta bo pomislil male,
ne kupil kar na slepo!

In žel bo k „FORCESSINU“,
ki v Trstu vsem od kraja
— ubožcu al' bogatinu —
najboljše čevlje daja ...

Čevlji za delo
L 48.—

Čevlji za delo
L 48.—

„Vedež“ za leto 1927

je izšel

JAKOB BEVC - TRST

urarna in zlatarna

Trst - Campo S. Giacomo št. 5

Podružnica: S. M. Magdalena zg. št. 1

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
KRONE plačuje više kot vsi drugi
RAZNA DARILA ZA BIRMANCE.

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in
operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetičnega vnetja vršcev.

Spomnite se „Šol. društva“!

„MUNDLOS“ šivalni stroji

„Göricke“

dvokolesa, motorini „FIAM“ in
belgijske puške se vdobe le pri

Josipu Kerševaniju

GORICA — Piazza Cavour 9 — GORICA

Prva odlikov. tovarna in zaloga pohištva

Tvrška ustanovljena l. 1898. na Goriškem Tvrška ustanovljena l. 1898.

Gorica, ul. Carducci 14 (pr. Gosposka ulica)

50 spalnih in jedilnih sob na izbero od najnavadnejših do najbolj luksurjoznih. - Cene zmerne. - Solidna izdelava. Lastno izdelano pohištvo od najboljših profesionistov.

ANTON BREŠČAK

GORICA, Via Carducci 14 (prej Gosposka ul.)